

ВОДИ

На основание нормативната уредба в областта на водите и в рамките на териториалния обхват на инспекцията, експертите от направление *Води* в РИОСВ Плевен осъществяват превантивен, текущ и последващ контрол на обекти, формиращи отпадъчни води. Те контролират:

- Параметрите и изпълнението на условията и изискванията в издадените, съгласно Закона за водите, разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексните разрешителни издадени по реда на ЗООС.
- Аварийните изпускания на отпадъчни води. Извършват проверки по жалби и сигнали, свързани със замърсяването на водите.
- Съвместно с РЛ - Плевен провеждат мониторинг на отпадъчните води. Поддържат база данни за извършения мониторинг и контрол на състоянието на отпадъчните води.

Контролната дейност по водите се осъществява по поречия. В обхвата на инспекцията са поречие Вит, поречие Осъм, част от поречие Искър, участък от р.Видима (поречие Янтра), участък от р.Дунав.

Река Вит

За начало на р.Вит е приета р.Рибарица, която събира води от старопланинските била при в.Вежен. Котата на извора е 2030 м. надморска височина. Река Вит се влива в р. Дунав при с.Сомовит. Тя е с дължина 189 км, водосборната област е с площ 3 220 км². Гъстотата на речната мрежа е малка – 0,5 км/км². Броят на притоците и е малък – има около 10 притока с дължина над 10 км, от които най-голям е р.Каменица, с дължина 49 км. и водосборна област 498 км².

Река Осъм

Река Осъм се образува от сливането на Черни и Бели Осъм. За начало е приет Черни Осъм, който събира водите си от в.Левски. Извора е с кота 1821 м надморска височина. Река Осъм се влива в р.Дунав, на около 5 км източно от гр.Никопол. Поради малкия наклон на терена в средното и долно течение р.Осъм силно лъкатуши, прави големи завой и осморки, откъдето е получила и своето име. Тя е с дължина 314 км и водосборната област с площ 2824 км². Гъстотата на речната мрежа е малка – 0,4 км/км².

Река Искър

Река Искър е най-старата река на Балканския полуостров. Образува се от реките Черни, Леви и Бели Искър. За начало на реката се приема р.Черни Искър, който води началото си от Чамовското езеро под в.Дамга в Рила, на кота 2500 м надморска височина. Река Искър е най-дългата река в България – 368 км. Гъстотата на речната мрежа е 1,1 км/км². Има 25 притока с дължина над 15 км. По-големите от тях са Палакария (39,2 км.), Стари Искър (65,2 км.), Златна Панега (50,3 км.), Малък Искър (85,5 км.) и др.

Река Искър, влиза на територията контролирана от РИОСВ Плевен, при с.Реселец и се влива в р. Дунав при с.Байкал. Дължината на този участък от реката е 100 км.

**ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА
2009 ГОДИНА**

Участък от р.Видима (поречие Янтра)

Участъка от река Видима, който се контролира от РИОСВ Плевен е от изворите на реката до с.Дебнево. Той е с дължина 35 км. и водосбор с площ 278 км².

Участък от р.Дунав

Участъка от р.Дунав на територията на РИОСВ Плевен е от с.Долни Вадин до гр.Свищов. Той е с дължина 93 км.

Категоризация на водите в повърхностните водни обекти

В съответствие с определените в Наредба №7 (обн.ДВ бр.96/1986 г.) показатели и норми, водите в повърхностните водни обекти са разделени в три категории:

- *I категория* води, които могат да се ползват за питейни нужди, в хранителната и други промишлености изискващи вода с питейни качества, в плувни басейни и др.
- *II категория* води, които се използват за водопой на животни, воден спорт, рибовъдство и др.
- *III категория* води, които се ползват за напояване, в промишлеността и други нужди.

Със Заповед №РД-272/03.05.2001 г. на Министъра на околната среда и водите е направена категоризация на повърхностните води във водните обекти или в части от тях. За водите от поречията на територията на РИОСВ Плевен те са както следва:

Поречие р.Вит

р.Вит, извори – р.Вит, с.Рибарица *I категория*
р.Вит след с.Рибарица – р.Вит до с.Божурица *II категория*
р.Вит след с.Божурица *III категория*
яз."Сопот" и яз."Горни Дъбник" *II категория*

Поречие р.Осъм

р.Черни Осъм, извор – р.Черни Осъм до с.Черни Осъм *I категория*
р.Черни Осъм след с.Черни Осъм - р.Черни Осъм до Троян *II категория*
р.Бели Осъм, извор - р.Бели Осъм, до с. Бели Осъм *I категория*
р.Бели Осъм, до с. Бели Осъм - р.Бели Осъм до вливане гр.Троян *II категория*
р.Осъм от гр.Троян - р.Осъм до вливането на р.Дрипла *III категория*
р.Осъм след вливането на р.Дрипла - р.Осъм до гр.Ловеч *II категория*
р.Осъм след гр.Ловеч - р.Осъм до с.Александрово *III категория*
р.Осъм след с.Александрово - р.Осъм до гр.Левски *II категория*
р.Осъм след гр.Левски - р.Осъм до вливане в р.Дунав *III категория*
р.Сухата, извор - р.Сухата до с.Борима *I категория*
р.Сухата след с.Борима - р.Сухата до вливането в р.Осъм *II категория*
р.Дрипла, извор - р.Дрипла до с.Голец *I категория*
р.Дрипла след с.Голец - р.Дрипла до вливане в р.Осъм *II категория*
р.Гостиня, извор – р.Гостиня до с.Гостиня *I категория*
р.Гостиня след с.Гостиня - р.Гостиня до вливане в р.Осъм *II категория*
р.Ломя, извор - р.Ломя до с.Бутово *I категория*
р.Ломя след с.Бутово - р.Ломя до вливане в р.Осъм *II категория*
р.Пордимска бара, извор – р.Пордимска бара, до с.Обнова *I категория*
р.Пордимска бара, след с.Обнова - р.Пордимска бара до вливане в р.Осъм *II категория*
р.Мечка, извор - р.Мечка до с.Коиловци *I категория*

**ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА
2009 ГОДИНА**

р.Мечка след с.Коиловци - р.Мечка до вливане в р.Осъм *II категория*

Поречие р.Искър

р.Искър след с.Елисейна - р.Искър до вливане в р.Дунав *III категория*

р.Панега, извор – р.Панега до с. Златна Панега *I категория*

р.Панега след с. Златна Панега - р.Панега до вливане в р.Искър *II категория*

р.Гостиля след с.Търнак - р. до вливане в р.Искър *II категория*

Неупоменатите в Заповедта притоци, към отделните поречия, се категоризират както следва:

- от изворите до първото населено място - *I категория*
- след първото населено място до вливане в съответния воден обект *II категория*
- водите в напоителните канали, приемат категорията на водите във водния обект, от който се отнемат.
- водите в отводнителните канали са *II категория*

Водите от р.Дунав, в участъка контролиран от РИОСВ Плевен, са *III категория*.

Съгласно Заповед №РД-970/28.07.2003 г. на Министъра на околната среда и водите за определяне на чувствителните зони във водните обекти, всички водни обекти във водосбора на р.Дунав на територията на Р.България са определени като чувствителни.

Пунктове за мониторинг на повърхностни води

Определени са 19 пункта за наблюдение качеството на повърхностните води. Мониторинга се осъществява от РЛ Плевен, по показатели и с честота, определени със Заповед №РД - 867/29.11.2007 г. на Министъра на околната среда и водите. Пунктовете са следните:

- р.Дунав при с. Байкал.
- р.Искър при с. Гиген.
- р.Искър при с.Оряховица.
- р.Гостиля преди вливане в р. Искър.
- р.Златна Панега преди вливане в р. Искър
- р.Вит над с. Рибарица.
- р.Бели Вит, водохващане “Болованджика” с.Рибарица.
- р.Вит след гр. Тетевен
- р.Вит след с.Садовец.
- р.Тученица преди вливане в р.Вит.
- р.Каменка след вливане на р. Катунец
- р.Вит след гр. Гулянци.
- р.Черни Осъм водохващане “Бента”
- р.Ломя преди вливане в р. Осъм
- р.Шаварна преди вливане в р.Осъм .
- р.Осъм след гр. Ловеч.
- р.Осъм след гр. Левски.

**ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА
2009 ГОДИНА**

- р.Осъм при с.Черквица.
- р.Видима над ВЕЦ “Видима”

Мониторинг на отпадъчни води

РИОСВ Плевен съвместно с РЛ - Плевен, осъществява задължителен мониторинг на обектите, формиращи отпадъчни води над 100 м³/ден и заустващи в повърхностни водни обекти. През 2009 г. тези обекти са 18 бр. Извършено е пробовземане на отпадъчни води през I-во и III-то тримесечие на годината за производствените обекти, а за канализации без ГПСОВ - през I-вото тримесечие на 2010 г. Анализите са направени по показателите, предвидени в разрешителното за заустване.

Титулярите на разрешителни за заустване на отпадъчни води са длъжни да провеждат собствен мониторинг на отпадъчни води с честота и по показатели определени в разрешителните за заустване. Операторите възлагат провеждането на мониторинга на акредитирани лаборатории.

През 2009 г. са контролирани общо 117 обекта, заустващи отпадъчни води в повърхностни водни обекти. По поречия са разпределени както следва:

- Поречие р.Вит - 38 броя.
- Поречие р.Осъм - 42 броя.
- Поречие р.Искър - 21 броя.
- Участък от р.Видима (поречие Янтра) - 9 броя.
- Участък от р.Дунав - 7 броя.

По-големи замърсители, източници на отпадъчни води, по поречия:

Поречие Вит - Замърсител в горното течение на реката са битовите води на гр. Тетевен. Градската канализация е изградена частично. Отделните клонове заустват в р. Бели Вит, като само за един от тях има изградена септична яма. Отпадъчните води от промишлеността на града са от битов характер, изградени са и работят локални пречиствателни съоръжения. По-големите почивни станции: ПК “Рибарица” (Министерство на отбраната) и хотел “Рибарица” с. Рибарица имат пречиствателни станции с биологично стъпало.

В долното течение на р. Вит замърсител се явява река Тученица. Поради малката проходимост на канализацията в централната градска част, през отливните канали на някои дъждопреливници се изливат битови води в р. Тученица. Това е и една от основните причини за лошия статус на реката.

Необходимо е доизграждане на канализационната мрежа в югозападната част на града. Битовите и производствени отпадъчни води на Плевен и отпадъчни води от промишлената зона на Долна Митрополия се отвеждат за пречистване в ПСОВ с. Божурица. До момента станцията работи добре и пречиства водите до ИЕО (индивидуалните емисионни ограничения) за предвидените в разрешителното показатели. Като цяло водите на р.Вит отговарят на проектната категория, не са констатирани промени към влошаване.

Поречие Осъм - В р.Черни Осъм се вливат промишлени води от Кооперация “Обнова”. Предприятието има изградена пречиствателна станция за отпадъчни води.

**ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА
2009 ГОДИНА**

В р.Бели Осъм заустват отпадъчни води от почивните станции в с. Шипково и с.Чифлик, които имат изградени пречиствателни съоръжения. В гр.Троян е изградена и работи ГПСОВ – механично стъпало. През 2009 г. започна строителство на съоръженията от биологичното стъпало на станцията.

В средното течение на р.Осъм, замърсител е канализационната мрежа на Ловеч. В края на 2009 г. завърши строителство на ПСОВ Ловеч, проект финансиран по ИСПА, мярка 2002/BG/16/P/PE/011. С реализиране на проекта отпадъчните води от гр. Ловеч (без тези от кв. Вароша) и кв.Гозница се довеждат до пречиствателната станция. Там се извършва механично и биологично пречистване на отпадъчни води, стабилизиране и механично обезводняване на утайки. В случай на епидемична обстановка пречистените води на изход ПСОВ ще се обеззаразяват.

В средното течение на р.Осъм зауства и канализацията на гр.Левски. Отпадъчните води основно са от битов характер. Община Левски има проект и отредена площадка за ГПСОВ.

Поречие Искър – Основен замърсител на р.Искър в района на инспекцията са отпадъчните води от канализацията на гр.Червен бряг. Общината разполага с технически проект за ГПСОВ (Градска пречиствателна станция за отпадъчни води). Има отредена площадка. Не е открито финансиране на обекта.

Приток на Искър е река Златна Панега. Основен замърсител на реката е канализацията на гр. Луковит. Община Луковит има проект и отредена площадка за ГПСОВ. Частично е изграден довеждащия колектор към площадката на ГПСОВ и отделни клонове от канализационната мрежа.В р. Златна Панега заустват отпадъчните води от “Титан” АД с.Златна Панега. През 2009 г. на площадката на обекта са построени и въведени в експлоатация ПСБОВ (пречиствателна станция за битови отпадъчни води) и ПСПОВ (пречиствателна станция за производствени отпадъчни води).

В р.Гостиля, ляв приток на р.Искър, заустват отпадъчни води от канализацията на гр. Кнежа. Общината има проектна готовност за строителство на ГПСОВ. В реката заустват отпадъчните води на “Олива”АД. През 2009 г. започна изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води на “Олива” АД гр. Кнежа. Предстои въвеждането и в експлоатация.

В р.Ябланска, приток на р.Искър, заустват отпадъчните води от гр.Ябланица. Община Ябланица има идеен проект за главни колектори I и II и ГПСОВ Ябланица. Отредена е площадка за изграждане на пречиствателна станция. Открито е финансиране по ОП ”Околна среда”.

Като цяло качеството на водите на река Искър в долното течение бавно се подобрява.

Поречие Дунав - В река Дунав заустват отпадъчни води от градовете Никопол и Белене.

В Никопол са изпълнени отделни канализационни клонове. Общината има проект за ГПСОВ.

В гр. Белене има изградена канализационна мрежа и колектор с помпена станция за заустване на отпадъчните води от населеното място в р.Дунав. Няма проект за ГПСОВ.